

LEGAL UPDATE

Opzet tot misleiding verzekeraar: hoge eisen aan bewijs

Datum: 14 november 2019

Onlangs [meldde](#) het Verbond van Verzekeraars dat in het afgelopen jaar een record aantal verzekeringsfraudeurs is opgespoord, er werden maar liefst 12.879 fraudegevallen aangetoond. Is sprake van (een poging tot) opzettelijke misleiding, dan kan de verzekeraar op grond van artikel 7:491 lid 5 BW de verzekerde het recht op schadevergoeding weigeren (of terugvorderen). Ook kan de verzekeraar de persoonsgegevens van de verzekerde opnemen in het Extern Verwijzingsregister (EVR) van de Stichting CIS, een databank toegankelijk voor alle Nederlandse verzekeraars. Voorwaarde is wel dat de verzekeraar voldoende bewijs heeft dat sprake is van fraude. Ontbreekt voldoende bewijs dan kan de verzekeraar worden teruggefloten. De [uitspraak](#) van de rechtbank Gelderland van 25 oktober 2019 illustreert dit.

Wat speelde er in deze zaak? Een verzekerde had bij zijn bromfietsverzekeraar melding gedaan van diefstal van zijn bromfiets. Naast het proces-verbaal van aangifte werden ook foto's van de diefstallocatie aan de verzekeraar opgestuurd. De foto's toonden een doorgeknipt kettingslot op de stoep voor de woning van de verzekerde. Deze foto's dateerden echter van een dag later dan de door verzekerde opgegeven diefstaldatum. De verklaring van de verzekerde, dat hij na ontdekking van de diefstal in eerste instantie in shock was en haastig naar zijn werk moest en bij terugkomst (na middernacht) pas foto's kon maken, achtte de verzekeraar niet waarheidsgetrouw. De verzekeraar vond het onwaarschijnlijk dat de verzekerde de diefstallocatie (voor zijn woning) niet eerder kon bezoeken en dat hij 's ochtends geen tijd had om foto's te maken. Ook bevreemde het de verzekeraar dat het slot niet onmiddellijk na het beweerdelijk ontdekken van de diefstal in de woning was gelegd. Om deze redenen trok de verzekeraar de conclusie dat de verzekerde doelbewust een onjuiste voorstelling van zaken had gegeven. Een proef die uitwees dat dit type kettingslot nauwelijks kon worden doorgeknipt, sterkte de verzekeraar in dit standpunt. Dit zou namelijk juist reden zijn geweest voor een dief om deze bromfiets links te laten liggen. De verzekeraar weigerde uitkering en registreerde de persoonsgegevens van de verzekerde in het EVR. De verzekerde legde de kwestie vervolgens voor aan de rechtbank.

Beroept een verzekeraar zich op verval van het recht op uitkering wegens opzettelijke misleiding (art. 7:491 lid 5 BW), dan is het aan de verzekeraar om de opzettelijke misleiding te bewijzen. Vanwege de verstreckende gevolgen van deze bepaling worden hieraan hoge eisen gesteld. Dit geldt evenzo voor de registratie in het EVR, waarbij zelfs een proportionaliteitsafweging moet worden gemaakt. Voor registratie in het CIS-register moet de verzekeraar aan de volgende drie criteria voldoen:

1. De verzekeraar moet de gerechtvaardigde overtuiging hebben gekregen dat door de betrokken is gefraudeerd. Een enkel vermoeden daartoe is niet voldoende;
2. De verzekeraar moet een afweging maken van het belang van de verzekeringsbranche bij de registratie en het belang van verzekerde om juist niet te worden geregistreerd;
3. De verzekeraar dient te onderzoeken of door de bijzondere omstandigheden van het concrete geval de externe registratie bij Stichting CIS onevenredig hard zou zijn.

Door de verzekeraar in kwestie werd een ongevallenanalyserapport overgelegd waaruit volgde dat het kettingslot nauwelijks kan worden opengeknipt. Ook werd gewezen op de mogelijke motieven van de verzekerde voor het fingeren van de diefstal. De verzekerde had namelijk een achterstand in de aflossing van de betalingstermijnen van de financiering van zijn bromfiets en enkele maanden voorafgaand aan de diefstal had hij het verzekerde bedrag verhoogd.

De verzekeraar werd niet gevolgd door de rechtbank. Naar het oordeel van de rechtbank was onvoldoende bewijs geleverd waaruit kon worden afgeleid dat sprake was geweest van opzet tot misleiding. In dat kader was ook niet voldaan aan de vereisten voor registratie in het EVR, waardoor de registratie moest worden verwijderd. Ook was de verzekeraar gehouden de diefstalschade alsnog uitkeren.

Dit is een Legal Update van het team Aansprakelijkheid & Verzekering.

Voor meer informatie:

Petra klein Gunnewiek

+31 30 25 95 726

petrakleingunnewiek@vbk.nl